

»Ljubi Ivan, pazi, da ne potočiš nikoli nobene solze iz trme ali iz zavisti. Takih solz ne zbiramo za pot v večnost!«

V tem hipu se Ivan prebudi. Izprva ne ve prav, kje je. Ko se pa zave, da je v postelji, brž vstane in pohiti k materi in ji dé: »Mamica, najlepša boš v nebesih — najlepša boš v nebesih!«

Mati ga vpraša začudena, zakaj to pravi. Ivanček pa sede k nji in ji pove o svojih lepih sanjah.

J. E. Bogomil:

Daj nam danes naš vsakdanji kruh.

Saj poznate to prošnjo, ljubi otroci? Kolikokrat na dan jo izgovorite!

Morda se še spominjate — kar vas je večjih — kako ste jo pred nekaj leti izgovarjali. Kar tjavendan. Malo ste pogodrnjali: »Daj nam m-m-m-m...«, družega ni bilo skoraj nič slišati.

Sila pa uči človeka moliti. V sedanjih dneh, ko vsega pomanjkuje, gotovo tudi vi lepše molite to prošnjo za ljubi kruhek. Čez nekaj desetletij boste pa pravili svojim mlajšim bratcem in sesticam in še drugim, ki jih danes še ni na svetu, kakšno pomanjkanje ste trpeli v tistih dnevih svetovne vojske. Ljudje se bodo spominjali tistih dni lakote, kakor se spominjajo še sedaj lakote iz l. 1817.

Le vprašajte — na primer — Dobrinovo botro, pa boste zvedeli, kako je bilo tistega hudega leta. Večkrat karajo otroke, ker še zdaj prav ne cenijo ljubega kruhka.

»Kako grdo delate s kruhkom, otročaji!« se hudejejo nad otroki, če vidijo, da drobé kruh. »Jožek, poglej, kako lete drobtine od tebe. Ti nemarnež ti, kako grdo ješ! — Pa ti, Franca! Kjer se ti zdi, pa pustiš kruh ležati. O moj ranjki oče — Bog jim daj

Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

dobro v nebesih! — še danes sèm jim hvaležna, kako so me lepo učili, spoštovati ljubi kruhek.»

»Če kruh ješ,« pravijo botra, »ga moraš pojesti pri mizi. Kruhove drobtine ne smejo padati po tleh. Če ti pade kruh na tla, ga moraš takoj pobrati in poljubiti, zakaj kruh je božji dar. Kaj bi bilo, če bi nam Bog vzel ljubi kruhek! Vi ne veste, kako hudo je bilo tistega leta 1817., ko sem bila jaz otrok. Prav dobro vem, kakšno skledo žgancev, ajdovih, lepo za-beljenih, so nam mati skuhali. Komaj smo jih pa pojedli, smo bili pa že zopet lačni. Pa kako lačni!« — In botra se zamislijo. Pa spet nadaljujejo:

»Mama, kruha, mama, kruha!« smo prosili.

»Kruh spi,« so dejali mati in vstran so se obrnili, da nismo videli solz v njih očeh.»

Botra sežejo po rutico ob tem spominu.

»Tisti Podlogarjev gozd tudi poznate. Same bukve rastejo v njem. Pa kako lepe so tiste bukve! Ravne kot sveča, visoke kot zvonik. Podlogar je dobil ondaj tisti gozd za en hleb črnega kruha.»

»Ali res? Botra, ali je to mogoče?« vprašujejo otroci. »Tak gozd! Gotovo je vreden mnogo stotakov! Pa ga je zamenil za en hleb črnega kruha?« Otroci se čudijo.

»Res je, res! Vam takoj razložim. Pibrovec je imel mnogo otrok, kruha pa nič. Jokali so otroci, da bi se bili kamenu smilili, če bi imel srce. Kaj bi ne jokali, ko so bili tako lačni!

»Otroci molitel!« je rekel oče Pibrovec, »jaz grem, da vam izprosim kruha. Molite, in Bog bo pomagal.»

Pri Podlogarju je najprej poprosil Pibrovec.

»Kaj bi rad, sosed?«

»Oh, saj veš. Otroci jokajo, tako so lačni. Kruha prosijo — ne morem jih več poslušati. Smilijo se mi. Sosed, prosim te, pomagaj mi, če mi le moreš. Ne boš zastonj. Kar zahtevaš, ti dam.»

»Dva hleba imam še,« dé Podlogar. »Težko ti ga dam, saj veš, tudi jaz imam družino.»

»Oh, daj, lepo te prosim! Pri Bogu in Mariji te prosim, usmili se nas, usmili se vsaj mojih otrok.»

»Naj bol Sosed mora pomagati sosеду. Danes ti mene potrebuješ, jutri bom znabiti jaz tebe. Po bratovsko razdeliva: jaz en hleb, ti en hleb. Bo že Bog pomagal naprej kako, saj bolje zna in vé kakor midva.«

Kdo je bil tistega hleba bolj vesel kot Pibrovec in njegovi otroci! Zopet je za malo časa potolažil svojo družinico.

»Pa koliko hočeš zanj, Podlogar?« ga je šel nazaj vprašat. »Kar želiš in kolikor boš rekel, ti bom dal, če je le moje.«

»Veš kaj, sosеду ne bom prodajal. Sosed mora sosеду pomagati.«

»Zastonj pa res nočem. Veš kaj: Ti imaš polje, gozda pa nimaš. Jaz imam pa gozda dovolj. Tisti bukov gozd ti odstopim, ki se drži tvojega sveta. Prav res ti ga dam. Ne veš, koliko si mi dobrega storil s tem hlebom.«

Pibrovec ni odjenjal. Podlogar se je moral vdati.

»Naj ostane gozd pri tvoji hiši,« je dejal Pibrovcu, »v spomin otrokom — mojim in tvojim — koliko je vreden ljubi kruh, če ga ni.«

Tako je dobil Podlogar cel gozd za en hleb kruha.«

Otrokom je bilo tesno pri srcu, ko je botra končala. Njih obrazki so bili zelo resni. Molče so se poizgubili od Dobrinovih.

Katrica Dobrinova pa še noben večer ni molila s staro materjo tako zbrano in iskreno: Daj nam danes naš vsakdanji kruh! — kot tisti večer.

